

ΟΔΗΓΙΑ 2001/29/ΕΚ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ**της 22ας Μαΐου 2001****για την εναρμόνιση ορισμένων πτυχών του δικαιώματος του δημιουργού και συγγενικών δικαιωμάτων στην κοινωνία της πληροφορίας**

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και ιδίως το άρθρο 47 παράγραφος 2, το άρθρο 55 και το άρθρο 95,

την πρόταση της Επιτροπής ⁽¹⁾,

τη γνώμη της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής ⁽²⁾,

αποφασίζοντας σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 251 της συνθήκης ⁽³⁾,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Η συνθήκη προβλέπει την εγκαθίδρυση εσωτερικής αγοράς και την καθιέρωση ενός συστήματος που θα αποτρέπει τις στρεβλώσεις του ανταγωνισμού στην εσωτερική αγορά ή εναρμόνιση των νομοθεσιών των κρατών μελών σχετικά με τα δικαιώματα του δημιουργού και τα συγγενικά δικαιώματα συμβάλλει στην επίτευξη των στόχων αυτών.
- (2) Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Κέρκυρας, στις 24 και 25 Ιουνίου 1994, επισήμανε την αναγκαιότητα ενός γενικού και ευέλικτου νομικού πλαισίου σε κοινοτικό επίπεδο που θα ευνοεί την ανάπτυξη της κοινωνίας της πληροφορίας στην Ευρώπη τούτο απαιτεί, κυρίως, την ύπαρξη εσωτερικής αγοράς για τα νέα προϊόντα και τις νέες υπηρεσίες έχει ήδη θεσπισθεί ή προωθείται προς θέσπιση σημαντική κοινοτική νομοθεσία για τη διαμόρφωση του εν λόγω ρυθμιστικού πλαισίου το δικαίωμα του δημιουργού και τα συγγενικά δικαιώματα διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στο πλαίσιο αυτό, δεδομένου ότι προστατεύουν και προωθούν το σχεδιασμό και την εμπορία νέων προϊόντων και υπηρεσιών, καθώς και τη δημιουργία και εκμετάλλευση του δημιουργικού περιεχομένου τους.
- (3) Η προτεινόμενη εναρμόνιση θα συμβάλει στην υλοποίηση των τεσσάρων ελευθεριών της εσωτερικής αγοράς και βασίζεται στο σεβασμό των θεμελιωδών αρχών του δικαίου, ιδίως δε της ιδιοκτησίας, συμπεριλαμβανομένης της διανοητικής ιδιοκτησίας, της ελευθερίας της έκφρασης και του δημόσιου συμφέροντος,
- (4) Η εναρμόνιση του νομικού πλαισίου περί δικαιώματος του δημιουργού και των συγγενικών δικαιωμάτων, αυξάνοντας την ασφάλεια του δικαίου και διασφαλίζοντας ταυτόχρονα ένα υψηλό επίπεδο προστασίας της διανοητικής ιδιοκτησίας, θα ενθαρρύνει τη διενέργεια σημαντικών επενδύσεων στη δημιουργικότητα και την καινοτομία, συμπεριλαμβανομένης της υποδομής των δικτύων, και θα οδηγήσει με τη σειρά της στην ανάπτυξη και την αύξηση της ανταγωνιστικότητας της ευρωπαϊκής βιομηχανίας, όσον αφορά τόσο τη διάθεση του

περιεχομένου των έργων και την πληροφορική, όσο και γενικότερα ένα ευρύ φάσμα βιομηχανικών και πολιτιστικών κλάδων αυτό θα συμβάλει στη διατήρηση θέσεων απασχόλησης και στη δημιουργία νέων.

- (5) Χάρη στις τεχνολογικές εξελίξεις οι φορείς δημιουργίας, παραγωγής και εκμετάλλευσης των έργων έχουν πολλαπλασιαστεί και διαφοροποιηθεί αν και δεν χρειάζονται νέες έννοιες για την προστασία της διανοητικής ιδιοκτησίας, οι ισχύοντες κανόνες σχετικά με το δικαίωμα του δημιουργού και τα συγγενικά δικαιώματα θα πρέπει να προσαρμοστούν και να συμπληρωθούν ώστε να ανταποκρίνονται δεόντως στην οικονομική πραγματικότητα, όπως η εμφάνιση νέων μορφών εκμετάλλευσης.
- (6) Ελλείπει εναρμόνισης σε κοινοτικό επίπεδο, οι νομοθετικές δραστηριότητες που έχουν ήδη αρχίσει σε αρκετά κράτη μέλη σε εθνικό επίπεδο για να αντιμετωπιστούν οι τεχνολογικές προκλήσεις ενδέχεται να οδηγήσουν σε σημαντικές διαφορές ως προς την προστασία και, ως εκ τούτου, να περιορίσουν την ελεύθερη κυκλοφορία των υπηρεσιών και των προϊόντων που ενσωματώνουν ή βασίζονται σε δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας, προκαλώντας εκ νέου κατακερματισμό της εσωτερικής αγοράς και νομοθετική δυσαρμονία οι επιπτώσεις της νομοθετικής ανομοιογένειας και ανασφάλειας δικαίου θα γίνουν περισσότερο αισθητές με την περαιτέρω ανάπτυξη της κοινωνίας της πληροφορίας, η οποία έχει ήδη εντείνει σημαντικά τη διασυνοριακή εκμετάλλευση της διανοητικής ιδιοκτησίας η ανάπτυξη αυτή πρέπει να συνεχιστεί η ύπαρξη σημαντικών νομικών διαφορών και αβεβαιοτήτων ως προς την προστασία μπορεί να παρεμποδίσει την υλοποίηση οικονομικών κλίμακας όσον αφορά τα νέα προϊόντα και τις νέες υπηρεσίες που προστατεύονται από το δικαίωμα του δημιουργού και τα συγγενικά δικαιώματα.
- (7) Ως εκ τούτου, το κοινοτικό νομοθετικό πλαίσιο προστασίας του δικαιώματος του δημιουργού και των συγγενικών δικαιωμάτων πρέπει, επίσης, να προσαρμοστεί και συμπληρωθεί, στο βαθμό που είναι αναγκαίος για την εύρυθμη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς για το σκοπό αυτό, πρέπει να τροποποιηθούν οι εθνικές διατάξεις για το δικαίωμα του δημιουργού και τα συγγενικά δικαιώματα οι οποίες διαφέρουν σημαντικά από το ένα κράτος μέλος στο άλλο ή προκαλούν αβεβαιότητα δικαίου, δυσχεραίνοντας την εύρυθμη λειτουργία της αγοράς και την ανάπτυξη της κοινωνίας της πληροφορίας στην Ευρώπη και πρέπει να αποφευχθεί η λήψη ετερόκλητων εθνικών μέτρων απέναντι στις τεχνολογικές εξελίξεις οι διαφορές που δεν επηρεάζουν δυσμενώς τη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς δεν χρειάζεται να καταργηθούν ή να προληφθούν.
- (8) Οι διάφορες κοινωνικές, κοινωνιολογικές και πολιτιστικές επιπτώσεις της κοινωνίας της πληροφορίας απαιτούν να λαμβάνεται υπόψη η ιδιαιτερότης του περιεχομένου των προϊόντων και υπηρεσιών.

⁽¹⁾ ΕΕ C 108 της 7.4.1998, σ. 6 και ΕΕ C 180 της 25.6.1999, σ. 6.

⁽²⁾ ΕΕ C 407 της 28.12.1998, σ. 30.

⁽³⁾ Γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 10ης Φεβρουαρίου 1999 (ΕΕ C 150 της 28.5.1999, σ. 171), κοινή θέση του Συμβουλίου της 28ης Σεπτεμβρίου 2000 (ΕΕ C 344 της 1.12.2000, σ. 1) και απόφαση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 14ης Φεβρουαρίου 2001 (δεν έχει δημοσιευθεί ακόμη στην Επίσημη Εφημερίδα). Απόφαση του Συμβουλίου της 9ης Απριλίου 2001.

- (9) Κάθε εναρμόνιση του δικαιώματος του δημιουργού και των συγγενικών δικαιωμάτων πρέπει να βασίζεται σε υψηλό επίπεδο προστασίας, διότι τα εν λόγω δικαιώματα είναι ουσιώδη για την πνευματική δημιουργία η προστασία τους συμβάλλει στη διατήρηση και ανάπτυξη της δημιουργικότητας προς όφελος των δημιουργών, των ερμηνευτών ή εκτελεστών καλλιτεχνών, των παραγωγών, των καταναλωτών, του πολιτισμού, της βιομηχανίας και του κοινού γενικότερα ως εκ τούτου, η πνευματική ιδιοκτησία έχει αναγνωρισθεί ως αναπόσπαστο μέρος της ιδιοκτησίας.
- (10) Για να συνεχίσουν τη δημιουργική και καλλιτεχνική τους εργασία, οι δημιουργοί ή οι ερμηνευτές και εκτελεστές καλλιτέχνες πρέπει να λαμβάνουν εύλογη αμοιβή για τη χρήση των έργων τους, όπως και οι παραγωγοί για να μπορούν να χρηματοδοτούν αυτές τις δημιουργίες οι απαιτούμενες επενδύσεις για την παραγωγή προϊόντων, όπως τα φωνογραφήματα, οι ταινίες ή τα προϊόντα πολυμέσων, και υπηρεσιών όπως οι «κατ' αίτησιν» υπηρεσίες, είναι σημαντικές χρειάζεται κατάλληλη έννομη προστασία των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας προκειμένου να εξασφαλιστεί η εύλογη αμοιβή και η ικανοποιητική απόδοση των σχετικών επενδύσεων.
- (11) Ένα αποτελεσματικό και αυστηρό σύστημα προστασίας του δικαιώματος του δημιουργού και των συγγενικών δικαιωμάτων αποτελεί βασικό μηχανισμό ώστε η ευρωπαϊκή πολιτιστική δημιουργικότητα και παραγωγή να εξασφαλίσουν τους αναγκαίους πόρους και να διασφαλιστεί η αυτονομία και η αξιοπρέπεια των δημιουργών και των ερμηνευτών.
- (12) Η επαρκής προστασία των έργων που προστατεύονται από το δικαίωμα του δημιουργού και των αντικειμένων που καλύπτονται από τα συγγενικά δικαιώματα έχει επίσης μεγάλη πολιτιστική σημασία το άρθρο 151 της συνθήκης απαιτεί από την Κοινότητα να συνοπολογίζει τις πολιτιστικές πτυχές όταν αναλαμβάνει δράση.
- (13) Η κοινή έρευνα και η συντονισμένη εφαρμογή, σε ευρωπαϊκό επίπεδο, των τεχνολογικών μέτρων προστασίας των έργων και άλλων αντικειμένων και εξασφάλισης της αναγκαίας πληροφόρησης περί τα συναφή δικαιώματα είναι ουσιαστικής σημασίας, διότι, σε τελευταία ανάλυση, μόνον έτσι μπορούν να πραγματοποιηθούν οι αρχές και οι εγγυήσεις του νόμου.
- (14) Η παρούσα οδηγία πρέπει να προωθεί τη μάθηση και τον πολιτισμό μέσω της προστασίας έργων και άλλων αντικειμένων, επιτρέποντας παράλληλα παρεκκλίσεις ή περιορισμούς, προς το δημόσιο συμφέρον, για λόγους εκπαίδευσης και διδασκαλίας.
- (15) Η διπλωματική διάσκηψη που πραγματοποιήθηκε υπό την αιγίδα της Παγκόσμιας Οργάνωσης Διανοητικής Ιδιοκτησίας (ΠΟΔΙ) τον Δεκέμβριο του 1996, κατέληξε στην έγκριση δύο νέων συνθηκών, της «συνθήκης του ΠΟΔΙ για τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας» και της «συνθήκης του ΠΟΔΙ για τις ερμηνείες και εκτελέσεις και τα φωνογραφήματα», που αφορούν την προστασία των δημιουργών και την προστασία των ερμηνευτών ή εκτελεστών καλλιτεχνών και των παραγωγών φωνογραφημάτων αντίστοιχα οι εν λόγω συνθήκες προσαρμόζουν σημαντικά τη διεθνή προστασία του δικαιώματος του δημιουργού και των συγγενικών δικαιωμάτων, συμπεριλαμβανομένου του «ψηφιακού θεματολογίου», και βελτιώνουν τα μέσα καταπολέμησης της πειρατείας σε παγκόσμιο επίπεδο η Κοινότητα και τα περισσότερα κράτη μέλη έχουν ήδη υπογράψει τις εν λόγω συνθήκες, ενώ παράλληλα προχωρεί η διαδικασία επικύρωσής τους από τα κράτη μέλη και την Κοινότητα η παρούσα οδηγία συμβάλλει επίσης στην εκπλήρωση ορισμένων από τις νέες αυτές διεθνείς υποχρεώσεις.
- (16) Η ευθύνη για τις δραστηριότητες εντός δικτύων δεν αφορά μόνο το δικαίωμα του δημιουργού και τα συγγενικά δικαιώματα, αλλά και άλλους τομείς, όπως τη δυσφήμιση, την παραπλανητική διαφήμιση ή την παραβίαση εμπορικών σημάτων, και αντιμετωπίζεται σε οριζόντιο επίπεδο στην οδηγία 2000/31/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 8ης Ιουνίου 2000, για ορισμένες νομικές πτυχές των υπηρεσιών της κοινωνίας της πληροφορίας, ιδίως του ηλεκτρονικού εμπορίου, στην εσωτερική αγορά («οδηγία για το ηλεκτρονικό εμπόριο») ⁽¹⁾, που αποσαφηνίζει και εναρμονίζει διάφορα ρυθμιστικά ζητήματα σχετικά με τις υπηρεσίες της κοινωνίας της πληροφορίας, και το ηλεκτρονικό εμπόριο οι κανόνες περί ευθύνης στο ηλεκτρονικό εμπόριο πρέπει να τεθούν σε εφαρμογή μέσα στην ίδια προθεσμία με εκείνη που προβλέπεται για την παρούσα οδηγία, δεδομένου ότι αποβλέπουν στη διαμόρφωση ενός εναρμονισμένου πλαισίου αρχών και ρυθμίσεων που αφορούν, μεταξύ άλλων, ορισμένα σημαντικά τμήματα της οδηγίας η παρούσα οδηγία δεν θίγει τους κανόνες περί ευθύνης της προαναφερόμενης οδηγίας.
- (17) Ιδίως υπό το φως των απαιτήσεων που δημιουργεί το ψηφιακό περιβάλλον, είναι αναγκαίο να εξασφαλιστεί ότι οι οργανισμοί συλλογικής διαχείρισης των δικαιωμάτων θα επιτύχουν υψηλότερο επίπεδο εξορθολογισμού και διαφάνειας όσον αφορά τους κανόνες του ανταγωνισμού.
- (18) Η παρούσα οδηγία δεν θίγει τον τρόπο διαχείρισης, στα κράτη μέλη, δικαιωμάτων όπως οι διευρυμένες συλλογικές άδειες.
- (19) Τα ηθικά δικαιώματα των δικαιούχων θα πρέπει να ασκούνται σύμφωνα με τη νομοθεσία των κρατών μελών και τη Σύμβαση της Βέρνης για την προστασία των λογοτεχνικών και καλλιτεχνικών έργων και τη συνθήκη της ΠΟΔΙ για τις ερμηνείες και εκτελέσεις και τα φωνογραφήματα τα ηθικά δικαιώματα παραμένουν εκτός του πεδίου εφαρμογής της παρούσας οδηγίας.
- (20) Η παρούσα οδηγία βασίζεται σε αρχές και ρυθμίσεις ήδη κατοχυρωμένες από τις ισχύουσες οδηγίες στον συγκεκριμένο τομέα, ιδίως δε από τις οδηγίες 91/250/EOK ⁽²⁾, 92/100/EOK ⁽³⁾, 93/83/EOK ⁽⁴⁾, 93/98/EOK ⁽⁵⁾ και 96/9/EK ⁽⁶⁾, και αναπτύσσει αυτές τις αρχές και ρυθμίσεις εντάσσοντάς τις στην κοινωνία της πληροφορίας. Οι διατάξεις της παρούσας οδηγίας εφαρμόζονται υπό την επιφύλαξη των εν λόγω οδηγιών, εκτός εάν ορίζεται διαφορετικά στην παρούσα οδηγία.

⁽¹⁾ ΕΕ L 178 της 17.7.2000, σ. 1.

⁽²⁾ Οδηγία 91/250/EOK του Συμβουλίου, της 14ης Μαΐου 1991, σχετικά με τη νομική προστασία των προγραμμάτων των ηλεκτρονικών υπολογιστών (ΕΕ L 122 της 17.5.1991, σ. 42)· οδηγία όπως τροποποιήθηκε από την οδηγία 93/98/EK.

⁽³⁾ Οδηγία 92/100/EOK του Συμβουλίου, της 19ης Νοεμβρίου 1992, σχετικά με το δικαίωμα εκμίσθωσης, το δικαίωμα δανεισμού και ορισμένα δικαιώματα συγγενικά με το δικαίωμα πνευματικής ιδιοκτησίας (ΕΕ L 346 της 27.11.1992, σ. 61)· οδηγία όπως τροποποιήθηκε από την οδηγία 93/98/EK.

⁽⁴⁾ Οδηγία 93/83/EOK του Συμβουλίου, της 27ης Σεπτεμβρίου 1993, για συντονισμό ορισμένων κανόνων όσον αφορά την πνευματική ιδιοκτησία και τα συγγενικά δικαιώματα που εφαρμόζονται στη ραδιοηλεκτρονική εκπομπή μέσω δορυφόρου και στην αναμετάδοση μέσω καλωδίου (ΕΕ L 248 της 6.10.1993, σ. 15).

⁽⁵⁾ Οδηγία 93/98/EOK του Συμβουλίου, της 29ης Οκτωβρίου 1993, για εναρμόνιση της διάρκειας προστασίας του δικαιώματος του δημιουργού και ορισμένων συγγενικών δικαιωμάτων (ΕΕ L 290 της 24.11.1993, σ. 9).

⁽⁶⁾ Οδηγία 96/9/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Μαρτίου 1996, για τη νομική προστασία των βάσεων δεδομένων (ΕΕ L 77 της 27.3.1996, σ. 20).

- (21) Η παρούσα οδηγία θα πρέπει να ορίζει την εμβέλεια των πράξεων που καλύπτονται από το δικαίωμα αναπαραγωγής όσον αφορά τους διάφορους δικαιούχους αυτό θα πρέπει να γίνει σύμφωνα με το κοινοτικό κεκτημένο χάριν ασφαλείας δικαίου στην εσωτερική αγορά πρέπει να δοθεί ευρύς ορισμός των πράξεων αυτών.
- (22) Ο στόχος μιας πραγματικής υποστήριξης στη διάδοση του πολιτισμού δεν μπορεί να επιτευχθεί χωρίς την αυστηρή προστασία των δικαιωμάτων και χωρίς την καταπολέμηση των παράνομων μορφών κυκλοφορίας έργων, παραποιημένων ή πειρατικών.
- (23) Η παρούσα οδηγία θα πρέπει να εναρμονίσει περαιτέρω το δικαίωμα του δημιουργού να παρουσιάζει στο κοινό το δικαίωμα αυτό θα πρέπει να θεωρηθεί κατά ευρεία έννοια ότι καλύπτει κάθε παρουσίαση σε κοινό το οποίο δεν παρίσταται στον τόπο της παρουσίασης το δικαίωμα αυτό θα πρέπει να καλύπτει κάθε σχετική μετάδοση ή αναμετάδοση ενός έργου στο κοινό με ενσύρματα ή ασύρματα μέσα, συμπεριλαμβανομένης της ραδιοτηλεοπτικής εκπομπής το δικαίωμα αυτό δεν θα πρέπει να καλύπτει άλλες πράξεις.
- (24) Το δικαίωμα διάθεσης στο κοινό προστατευομένων αντικειμένων που αναφέρονται στο άρθρο 3 παράγραφος 2 θα πρέπει να θεωρηθεί ότι καλύπτει όλες τις πράξεις διάθεσης των προστατευομένων αντικειμένων σε κοινό, το οποίο δεν παρίσταται στον τόπο όπου διενεργείται η πράξη διάθεσης, και ότι δεν καλύπτει άλλες πράξεις.
- (25) Η ανασφάλεια δικαίου περί τη φύση και το επίπεδο της προστασίας των πράξεων «κατ' αίτησιν» μετάδοσης έργων που προστατεύονται από το δικαίωμα του δημιουργού και των αντικειμένων που προστατεύονται από τα συγγενικά δικαιώματα μέσω δικτύων θα πρέπει να αντιμετωπιστεί με διακοινοτικώς εναρμονισμένη προστασία θα πρέπει να καταστεί σαφές ότι όλοι οι αναγνωριζόμενοι από την οδηγία δικαιούχοι θα πρέπει να έχουν το αποκλειστικό δικαίωμα να διαθέτουν στο κοινό έργα που προστατεύονται από το δικαίωμα του δημιουργού ή άλλα αντικείμενα μέσω «κατ' αίτησιν» μεταδόσεων με διαλογική μορφή οι εν λόγω μεταδόσεις χαρακτηρίζονται από το γεγονός ότι το κοινό δύναται να έχει πρόσβαση σε αυτές από τόπο και χρόνο που επιλέγει ατομικώς.
- (26) Όσον αφορά ραδιοτηλεοπτικά έργα τα οποία ενσωματώνουν μουσική από εμπορικά φωνογραφήματα και προσφέρονται από ραδιοτηλεοπτικούς φορείς κατ' αίτησιν ως αναπόσπαστο μέρος αυτών, πρέπει να ενθαρρυνθούν συμφωνίες συλλογικών αδειών για να διευκολύνουν την άδεια για τα σχετικά δικαιώματα.
- (27) Η απλή παροχή των υλικών μέσων για τη διευκόλυνση ή την πραγματοποίηση της παρουσίασης δεν αποτελεί καθαυτή παρουσίαση κατά την έννοια της παρούσας οδηγίας.
- (28) Η προστασία του δικαιώματος του δημιουργού βάσει της παρούσας οδηγίας περιλαμβάνει το αποκλειστικό δικαίωμα ελέγχου της διανομής έργων που ενσωματώνονται σε υλικό φορέα η πρώτη πώληση στην Κοινότητα του πρωτοτύπου του έργου ή των αντιγράφων του από τον φορέα του δικαιώματος ή με τη συναίνεσή του επιφέρει ανάλωση του δικαιώματος ελέγχου της μεταπώλησής τους στην Κοινότητα το δικαίωμα αυτό δεν θα πρέπει να αναλώνεται όταν το πρωτότυπο ή τα αντίγραφα του πωλούνται από το δικαιούχο ή με τη συναίνεσή του εκτός Κοινότητας με βάση την οδηγία 92/100/ΕΟΚ, οι δημιουργοί έχουν δικαίωμα εκμίσθωσης και δανεισμού το δικαίωμα διανομής που προβλέπεται στην παρούσα οδηγία δεν θίγει τις διατάξεις σχετικές με τα δικαιώματα εκμίσθωσης και δανεισμού που περιλαμβάνονται στο κεφάλαιο I της εν λόγω οδηγίας.
- (29) Στην περίπτωση των υπηρεσιών, και ιδιαίτερα των υπηρεσιών ανοικτής γραμμής, ζήτημα ανάλωσης δεν τίθεται τούτο ισχύει επίσης για την υλική αντιγραφή ενός έργου ή άλλου παρόμοιου αντικειμένου που πραγματοποιεί ο χρήστης της εν λόγω υπηρεσίας με τη συγκατάθεση του δικαιούχου συνεπώς, το ίδιο ισχύει για την εκμίσθωση και το δανεισμό πρωτοτύπου και αντιγράφων έργου ή άλλου παρόμοιου αντικειμένου που συνιστούν υπηρεσίες εκ φύσεως σε αντίθεση με τα CD-ROM ή τα CD-I, όπου η πνευματική ιδιοκτησία ενσωματώνεται σε υλικό φορέα, δηλαδή σε εμπόρευμα, κάθε υπηρεσία ανοικτής γραμμής αποτελεί στην πραγματικότητα ενέργεια για την οποία θα πρέπει να ζητείται άδεια, όταν έτσι ορίζει το δικαίωμα του δημιουργού ή το συγγενικό δικαίωμα.
- (30) Τα εκ της παρούσας οδηγίας δικαιώματα μπορούν να μεταβιβαστούν, να εκχωρηθούν ή να αποτελέσουν αντικείμενο συμβατικών αδειών εκμετάλλευσης, με την επιφύλαξη της εθνικής νομοθεσίας περί δικαιώματος του δημιουργού και συγγενικών δικαιωμάτων.
- (31) Πρέπει να διατηρηθεί μια ισορροπία περί τα δικαιώματα και τα συμφέροντα μεταξύ των διαφόρων κατηγοριών δικαιούχων, καθώς και μεταξύ αυτών και των χρηστών προστατευομένων αντικειμένων οι ισχύουσες στα κράτη μέλη εξαιρέσεις και περιορισμοί στα δικαιώματα πρέπει να επανεξεταστούν υπό το πρίσμα του νέου ηλεκτρονικού περιβάλλοντος οι υφιστάμενες διαφορές ως προς τις εξαιρέσεις και τους περιορισμούς ορισμένων πράξεων που υπόκεινται σε άδεια του δικαιούχου θίγουν άμεσα τη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς στον τομέα του δικαιώματος του δημιουργού και των συγγενικών δικαιωμάτων οι εν λόγω διαφορές είναι πολύ πιθανό να επιδεινωθούν με την ανάπτυξη της εκμετάλλευσης των έργων πέρα από τα σύνορα και των διασυνοριακών δραστηριοτήτων για να διασφαλιστεί η εύρυθμη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς, οι εν λόγω εξαιρέσεις και περιορισμοί θα πρέπει να εναρμονισθούν περισσότερο ο βαθμός της εναρμόνισής τους θα πρέπει να εξαρτηθεί από τις επιπτώσεις τους στην εύρυθμη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς.
- (32) Η παρούσα οδηγία περιέχει εξαντλητικό κατάλογο εξαιρέσεων και περιορισμών από το δικαίωμα αναπαραγωγής και το δικαίωμα παρουσίασης στο κοινό ορισμένες εξαιρέσεις ή περιορισμοί ισχύουν μόνο για το δικαίωμα αναπαραγωγής, κατά περίπτωση ο κατάλογος λαμβάνει δεόντως υπόψη τις διαφορετικές νομικές παραδόσεις των κρατών μελών, αποσκοπώντας ταυτόχρονα στην διασφάλιση της εύρυθμης λειτουργίας της εσωτερικής αγοράς είναι σκόπιμο τα κράτη μέλη να επιτύχουν εναρμονισμένη εφαρμογή των εν λόγω εξαιρέσεων και περιορισμών, κάτι που θα επανεξεταστεί κατά την αξιολόγηση των εκτελεστικών μέτρων στο μέλλον.
- (33) Πρέπει να εξαιρεθούν από το αποκλειστικό δικαίωμα αναπαραγωγής ορισμένες προσωρινές πράξεις αναπαραγωγής οι οποίες είναι μεταβατικές ή βοηθητικές, αποτελούν αναπόσπαστο και ουσιώδες τμήμα μιας τεχνολογικής μεθόδου και επιδιώκουν αποκλειστικώς είτε την αποτελεσματική μετάδοση μεταξύ τρίτων εντός δικτύου μέσω διαμεσολαβητή είτε τη νόμιμη χρήση ενός έργου ή άλλου αντικειμένου οι σχετικές πράξεις αναπαραγωγής δεν θα πρέπει να έχουν, αυτές καθαυτές, ίδια οικονομική αξία όταν πληρούνται αυτές οι προϋποθέσεις, η εν λόγω εξαίρεση θα πρέπει να καλύπτει τις

- πράξεις που καθιστούν δυνατή την αναζήτηση (browsing) καθώς και την αποθήκευση σε κρυφή μνήμη (caching), συμπεριλαμβανομένων εκείνων που καθιστούν δυνατή την αποτελεσματική λειτουργία των συστημάτων μετάδοσης, εφ' όσον ο διαμεσολαβητής δεν τροποποιεί τις πληροφορίες και δεν παρεμποδίζει τη νόμιμη χρήση της τεχνολογίας, η οποία αναγνωρίζεται ευρέως και χρησιμοποιείται από τη βιομηχανία, προκειμένου να αποκτήσει δεδομένα σχετικά με τη χρησιμοποίηση των πληροφοριών η χρήση θεωρείται νόμιμη εφόσον επιτρέπεται από τον δικαιούχο ή δεν περιορίζεται από το νόμο.
- (34) Θα πρέπει να επιτραπεί στα κράτη μέλη να προβλέπουν ορισμένες εξαιρέσεις ή περιορισμούς σε περιπτώσεις χρήσης, π.χ., για εκπαιδευτικούς και ερευνητικούς σκοπούς, προς όφελος δημόσιων ιδρυμάτων, όπως βιβλιοθήκες και αρχεία, για τη μετάδοση ειδήσεων, για την παράθεση αποσπασμάτων, για άτομα με ειδικές ανάγκες, για λόγους δημόσιας ασφάλειας και στα πλαίσια διοικητικών ή δικαστικών διαδικασιών.
- (35) Σε ορισμένες περιπτώσεις εξαιρέσεων ή περιορισμών, οι δικαιούχοι θα πρέπει να λαμβάνουν δίκαιη και επαρκή αποζημίωση για τη χρήση των προστατευόμενων έργων ή λοιπών προστατευόμενων αντικειμένων τους κατά τον καθορισμό της μορφής, των λεπτομερειών καταβολής και του ενδεχόμενου ύψους αυτής της δίκαιης αποζημίωσης, θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη οι συνθήκες κάθε περίπτωσης για την αξιολόγηση των στοιχείων αυτών, πολύτιμο κριτήριο αποτελεί η πιθανή ζημία των δικαιούχων από τη συγκεκριμένη πράξη όταν στους δικαιούχους έχει ήδη καταβληθεί αμοιβή σε κάποια άλλη μορφή, λ.χ. ως τμήμα των τελών εκδόσεως αδείας, πιθανόν να μην οφείλεται ειδική ή χωριστή πληρωμή για τον καθορισμό του ύψους της δίκαιης αποζημίωσης θα πρέπει να λαμβάνεται πλήρως υπόψη ο βαθμός χρήσης των μέτρων τεχνολογικής προστασίας που αναφέρονται στην παρούσα οδηγία σε ορισμένες περιπτώσεις όπου η ζημία του δικαιούχου θα ήταν ασήμαντη, πιθανόν να μην προκύπτει υποχρέωση πληρωμής.
- (36) Τα κράτη μέλη μπορούν να προβλέπουν δίκαιη αποζημίωση των δικαιούχων ακόμη και όταν εφαρμόζουν τις προαιρετικές διατάξεις περί εξαιρέσεων ή περιορισμών που δεν απαιτούν σχετική αποζημίωση.
- (37) Τα τυχόν υφιστάμενα εθνικά καθεστώτα για την φωτοαναπαραγωγή δεν συνιστούν μείζον εμπόδιο στην εσωτερική αγορά τα κράτη μέλη θα πρέπει να μπορούν να προβλέπουν εξαιρέση ή περιορισμό όσον αφορά την φωτοαναπαραγωγή.
- (38) Θα πρέπει να επιτρέπεται στα κράτη μέλη να προβλέπουν εξαιρέση ή περιορισμό από το δικαίωμα αναπαραγωγής, ενδεχομένως με εύλογη αποζημίωση, για ορισμένα είδη αναπαραγωγής ακουστικού, οπτικού και οπτικοακουστικού υλικού για ιδιωτική χρήση η εξαιρέση αυτή μπορεί να περιλαμβάνει την καθιέρωση ή τη διατήρηση συστημάτων αμοιβής για την αποζημίωση των δικαιούχων ακόμη και αν οι διαφορές στα συστήματα αμοιβής επηρεάζουν τη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς, η ύπαρξη των εν λόγω διαφορών όσον αφορά την αναλογική ιδιωτική αναπαραγωγή δεν θα έχει σημαντικές επιπτώσεις στην ανάπτυξη της κοινότητας της πληροφορίας η ψηφιακή ιδιωτική αντιγραφή αναμένεται να διαδοθεί περισσότερο και να έχει μεγαλύτερη οικονομική σημασία συνεπώς, θα πρέπει να ληφθούν δεόντως υπόψη οι διαφορές μεταξύ ψηφιακής και αναλογικής ιδιωτικής αντιγραφής και να γίνεται κάποια διάκριση μεταξύ αυτών.
- (39) Κατά την εφαρμογή της εξαιρέσης ή περιορισμού για την ιδιωτική αντιγραφή, τα κράτη μέλη πρέπει να λαμβάνουν δεόντως υπόψη τις τεχνολογικές και οικονομικές εξελίξεις, ιδίως όσον αφορά την ψηφιακή ιδιωτική αντιγραφή και τα συστήματα αμοιβής, εφόσον υπάρχουν αποτελεσματικά τεχνολογικά μέτρα προστασίας οι εν λόγω εξαιρέσεις ή περιορισμοί δεν θα πρέπει να εμποδίζουν ούτε τη χρήση τεχνολογικών μέτρων ούτε την εφαρμογή τους εναντίον της καταστράτηγησης.
- (40) Τα κράτη μέλη μπορούν να προβλέπουν εξαιρέση ή περιορισμό υπέρ ορισμένων μη κερδοσκοπικών ιδρυμάτων, όπως οι προσιτές στο κοινό βιβλιοθήκες και άλλα αντίστοιχα ιδρύματα, καθώς και αρχεία η εξαιρέση αυτή θα πρέπει όμως να περιορίζεται σε ορισμένες ειδικές περιπτώσεις που καλύπτονται από το δικαίωμα αναπαραγωγής μια τέτοια εξαιρέση ή περιορισμός δεν θα πρέπει να καλύπτει τις περιπτώσεις χρήσης που γίνεται στο πλαίσιο της διανομής προστατευόμενων έργων ή άλλου συναφούς υλικού σε ανοικτή γραμμή η παρούσα οδηγία δεν θα πρέπει να θίγει την δυνατότητα των κρατών μελών να θεσπίσουν παρέκκλιση από το αποκλειστικό δικαίωμα του δημόσιου δανεισμού σύμφωνα με το άρθρο 5 της οδηγίας 92/100/ΕΟΚ ως εκ τούτου, είναι σκόπιμο να ενθαρρύνεται η χορήγηση ειδικών συμβάσεων ή αδειών που ευνοούν ισομερώς τους εν λόγω φορείς και την επίτευξη των στόχων τους όσον αφορά τη διανομή.
- (41) Κατά την εφαρμογή της εξαιρέσης ή περιορισμού για τις εφήμερες εγγραφές που πραγματοποιούνται από οργανισμούς ραδιοφωνίας και τηλεόρασης, τα μέσα ενός οργανισμού θεωρείται ότι περιλαμβάνουν και τα μέσα ενός προσώπου το οποίο ενεργεί για λογαριασμό και υπό την ευθύνη του οργανισμού.
- (42) Κατά την εφαρμογή της εξαιρέσης ή περιορισμού για σκοπούς μη κερδοσκοπικής εκπαιδευτικής και επιστημονικής έρευνας, περιλαμβανομένης της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης, ο μη κερδοσκοπικός χαρακτήρας της κάθε δραστηριότητας θα πρέπει να καθορίζεται με βάση την ίδια τη δραστηριότητα η οργανωτική διάρθρωση και τα μέσα χρηματοδότησης του εν λόγω ιδρύματος δεν αποτελούν καθοριστικό παράγοντα ως προς τούτο.
- (43) Κατά συνέπεια, είναι αναγκαίο τα κράτη μέλη να υιοθετήσουν όλα τα κατάλληλα μέτρα που θα ευνοούν την πρόσβαση στα έργα όσον αφορά τα άτομα με ειδικές ανάγκες οι οποίες τα εμποδίζουν να χρησιμοποιήσουν τα ίδια τα έργα, δίνοντας ιδιαίτερη έμφαση στις προσιτές μορφές.
- (44) Η εφαρμογή των εξαιρέσεων και περιορισμών που προβλέπονται στην παρούσα οδηγία θα πρέπει να γίνεται σύμφωνα με τις διεθνείς υποχρεώσεις οι εξαιρέσεις δεν πρέπει να εφαρμόζονται κατά τρόπο που θίγει τα έννομα συμφέροντα του δικαιούχου ή εμποδίζει την κανονική εκμετάλλευση του έργου του ή άλλου υλικού η πρόβλεψη των εν λόγω εξαιρέσεων ή περιορισμών από τα κράτη μέλη θα πρέπει, ιδιαίτερα, να αντικατοπτρίζει δεόντως τις αυξημένες οικονομικές επιπτώσεις που μπορεί να έχουν στο πλαίσιο του νέου ηλεκτρονικού περιβάλλοντος ως εκ τούτου, η εμβέλεια ορισμένων εξαιρέσεων ή περιορισμών μπορεί να χρειαστεί να περιοριστεί ακόμη περισσότερο όσον αφορά ορισμένες νέες χρήσεις έργων πνευματικής ιδιοκτησίας και άλλων αντικειμένων.

- (45) Οι εξαιρέσεις και περιορισμοί που προβλέπονται από το άρθρο 5 παράγραφοι 2, 3 και 4, δεν θα πρέπει όμως να εμποδίζουν τον καθορισμό συμβατικών σχέσεων που θα τείνουν στην εξασφάλιση μιας δίκαιης αποζημίωσης των δικαιούχων, εφόσον επιτρέπεται από την εθνική νομοθεσία.
- (46) Η προσφυγή στη διαμεσολάβηση θα μπορούσε να βοηθήσει τους χρήστες και τους δικαιούχους να επιλύσουν τις διαφορές τους η Επιτροπή θα πρέπει, σε συνεργασία με τα κράτη μέλη στο πλαίσιο της επιτροπής επαφών, να μελετήσει νέα νομικά μέσα επίλυσης των διαφορών σχετικά με το δικαίωμα του δημιουργού και τα συγγενικά δικαιώματα.
- (47) Οι τεχνολογικές εξελίξεις θα επιτρέπουν στους δικαιούχους να χρησιμοποιούν τεχνολογικά μέτρα για την παρεμπόδιση ή τον περιορισμό πράξεων που δεν επιτρέπονται από τους δικαιούχους κάθε δικαιώματος δημιουργού, συγγενικού δικαιώματος ή του δικαιώματος ειδικής φύσεως σε βάσεις δεδομένων υπάρχει εν τούτοις κίνδυνος άσκησης παράνομων δραστηριοτήτων που θα επιτρέπουν ή θα διευκολύνουν την εξουδετέρωση της τεχνολογικής προστασίας που παρέχουν τα μέτρα αυτά προκειμένου να αποφευχθεί η αποσπασματική λήψη νομοθετικών μέτρων που ενδέχεται να παρεμποδίσουν τη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς, χρειάζεται μια εναρμονισμένη έννομη προστασία έναντι της εξουδετέρωσης των αποτελεσματικών τεχνολογικών μέτρων και έναντι της παροχής συσκευών και προϊόντων ή υπηρεσιών προς το σκοπό αυτό.
- (48) Η εν λόγω έννομη προστασία πρέπει να αφορά τα τεχνολογικά μέτρα για τον αποτελεσματικό περιορισμό πράξεων που δεν επιτρέπονται από τους δικαιούχους κάθε δικαιώματος δημιουργού, συγγενικού δικαιώματος ή του δικαιώματος ειδικής φύσεως σε βάσεις δεδομένων, χωρίς ωστόσο να παρεμποδίζεται η εύρυθμη λειτουργία του ηλεκτρονικού εξοπλισμού και η τεχνολογική εξέλιξη του η έννομη προστασία δεν συνεπάγεται την υποχρέωση να σχεδιάζονται οι συσκευές, προϊόντα, συστατικά στοιχεία ή υπηρεσίες κατά τέτοιο τρόπο ώστε να αντιστοιχούν στα τεχνολογικά μέτρα, στο βαθμό που οι εν λόγω συσκευές, προϊόντα, συστατικά στοιχεία ή υπηρεσίες δεν εμπίπτουν κατ' άλλον τρόπο στην απαγόρευση του άρθρου 6 η εν λόγω έννομη προστασία θα πρέπει να τηρεί την αρχή της αναλογικότητας και να μην απαγορεύει τις μεθόδους ή τις δραστηριότητες που έχουν εμπορικό σκοπό ή χρήση άλλη από την εξουδετέρωση της τεχνολογικής προστασίας ειδικότερα, η εν λόγω προστασία δεν θα πρέπει να εμποδίζει την έρευνα σχετικά με την κρυπτογράφηση.
- (49) Η έννομη προστασία των τεχνολογικών μέτρων δεν θίγει την εφαρμογή ενδεχόμενων εθνικών διατάξεων που ενδεχομένως απαγορεύουν την κατοχή από ιδιώτες, συσκευών, προϊόντων ή συστατικών στοιχείων για την εξουδετέρωση τεχνολογικών μέτρων.
- (50) Η εν λόγω εναρμονισμένη έννομη προστασία δεν εμποδίζει τις ειδικές διατάξεις σχετικά με την προστασία που παρέχεται δυνάμει της οδηγίας 91/250/EOK συγκεκριμένα, δεν θα πρέπει να εφαρμόζεται στην προστασία τεχνολογικών μέτρων που χρησιμοποιούνται σε σχέση με προγράμματα ηλεκτρονικών υπολογιστών, η οποία αποτελεί αποκλειστικό αντικείμενο της εν λόγω οδηγίας. Δεν θα πρέπει ούτε να απαγορεύει ούτε να εμποδίζει την ανάπτυξη ή χρησιμοποίηση τυχόν μέσων εξουδετέρωσης ενός τεχνολογικού μέτρου που είναι αναγκαίο για πράξεις οι οποίες αναλαμβάνονται βάσει του άρθρου 5 παράγραφος 3 ή του άρθρου 6 της οδηγίας 91/250/EOK. Τα άρθρα 5 και 6 της εν λόγω οδηγίας καθορίζουν εξαιρέσεις από τα αποκλειστικά δικαιώματα που εφαρμόζονται στα προγράμματα ηλεκτρονικών υπολογιστών.
- (51) Η έννομη προστασία των τεχνολογικών μέτρων εφαρμόζεται με την επιφύλαξη της δημόσιας τάξης, όπως αντικατοπτρίζεται στο άρθρο 5, ή της δημόσιας ασφάλειας. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να προαγάγουν τη λήψη από τους δικαιούχους εκουσιών μέτρων, συμπεριλαμβανομένης της σύναψης και εφαρμογής συμφωνιών μεταξύ δικαιούχων και άλλων ενδιαφερομένων, για να διευκολυνθεί η πραγμάτωση των στόχων ορισμένων εξαιρέσεων ή περιορισμών που προβλέπονται στο εθνικό δίκαιο σύμφωνα με την παρούσα οδηγία. Ελλείψει τέτοιων εκουσιών μέτρων ή συμφωνιών εντός ευλόγου χρονικού διαστήματος, τα κράτη μέλη θα πρέπει να μεριμνήσουν ώστε οι δικαιούχοι έργου ή προστατευόμενων αντικειμένων να παράσχουν στους επωφελομένους από τις εξαιρέσεις ή τους περιορισμούς κατάλληλα μέσα για να επωφεληθούν εξ αυτών, τροποποιώντας ένα υλοποιημένο τεχνολογικό μέτρο ή με άλλα μέσα. Ωστόσο, προκειμένου να προληφθεί η κατάχρηση τέτοιων μέτρων που λαμβάνονται από δικαιούχους, ακόμη και στο πλαίσιο συμφωνιών, ή από κράτος μέλος, τυχόν τεχνολογικά μέτρα που υλοποιούνται κατ' εφαρμογή των μέτρων αυτών θα πρέπει να τυγχάνουν έννομης προστασίας.
- (52) Κατά την εφαρμογή εξαιρέσεως ή περιορισμού ιδιωτικής αντιγραφής σύμφωνα με το άρθρο 5 παράγραφος 2 στοιχείο β), τα κράτη μέλη θα πρέπει να προάγουν επίσης και τη χρήση εκουσιών μέτρων για την επίτευξη του σκοπού μιας τέτοιας εξαιρέσεως ή περιορισμού. Εάν, εντός μιας εύλογης χρονικής περιόδου, δεν έχουν ληφθεί προαιρετικά μέτρα τα οποία καθιστούν δυνατή την αναπαραγωγή για ιδιωτική χρήση, τα κράτη μέλη μπορούν να λάβουν μέτρα προκειμένου να μπορέσει ο επωφελούμενος από την εξαίρεση ή τον περιορισμό να επωφεληθεί της εξαίρεσης ή του περιορισμού. Προαιρετικά μέτρα που λαμβάνουν δικαιούχοι, συμπεριλαμβανομένων των συμφωνιών μεταξύ δικαιούχων και άλλων ενδιαφερομένων μερών, καθώς και μέτρα τα οποία λαμβάνουν κράτη μέλη, δεν εμποδίζουν δικαιούχους να κάνουν χρήση τεχνολογικών μέτρων τα οποία είναι σύμφωνα με τις εξαιρέσεις ή περιορισμούς ιδιωτικής αντιγραφής στο εθνικό δίκαιο σύμφωνα με το άρθρο 5 παράγραφος 2 στοιχείο β), λαμβάνοντας υπόψη την προϋπόθεση δίκαιης αποζημίωσης σύμφωνα με τη διάταξη αυτή και την πιθανή διαφοροποίηση μεταξύ διαφόρων προϋποθέσεων χρήσης σύμφωνα με το άρθρο 5 παράγραφος 5, όπως ο έλεγχος του αριθμού των αναπαραγωγών. Προκειμένου να προλαμβάνεται η κατάχρηση τέτοιων μέτρων, οιαδήποτε τεχνολογικά μέτρα υλοποιούμενα κατ' εφαρμογή των εν λόγω μέτρων, θα πρέπει να απολαύουν εννόμου προστασίας.
- (53) Η προστασία των τεχνολογικών μέτρων θα πρέπει να εξασφαλίζει ασφαλές περιβάλλον για την παροχή αμοιβαίων υπηρεσιών κατ' αίτηση, κατά τρόπο ώστε τα μέλη του κοινού να έχουν τη δυνατότητα πρόσβασης στα έργα ή σε άλλο υλικό από τόπο και σε χρόνο της ατομικής επιλογής τους. Όπου τέτοιες υπηρεσίες διέπονται από συμβατικές διευθετήσεις, το πρώτο και το δεύτερο εδάφιο του άρθρου 6 παράγραφος 4 δεν θα πρέπει να έχουν εφαρμογή. Οι μορφές μη αμοιβαίας χρήσης σε δίκτυο ανοικτής επικοινωνίας θα πρέπει να εξακολουθήσουν να υπόκεινται στις διατάξεις αυτές.

- (54) Έχει σημειωθεί σημαντική πρόοδος όσον αφορά τη διεθνή τυποποίηση των τεχνικών συστημάτων αναγνώρισης έργων και προστατευόμενων αντικειμένων ψηφιακής μορφής σε ένα περιβάλλον όπου τα δίκτυα καταλαμβάνουν διαρκώς μεγαλύτερη θέση, οι διαφορές μεταξύ των τεχνικών συστημάτων ενδέχεται να οδηγήσουν σε ασυμβατότητα των συστημάτων εντός της Κοινότητας θα πρέπει να προωθηθεί η συμβατότητα και η διαλειτουργικότητα των συστημάτων θα ήταν ιδιαίτερα επιθυμητό να προωθηθεί η ανάπτυξη συστημάτων παγκόσμιας εμβέλειας.
- (55) Οι τεχνολογικές εξελίξεις θα διευκολύνουν τη διανομή των έργων, ιδίως στα δίκτυα, και, ως εκ τούτου, θα είναι αναγκαίοι οι δικαιούχοι να εντοπίζουν ευκολότερα το έργο ή το προστατευόμενο αντικείμενο, το δημιουργό ή οποιονδήποτε άλλο δικαιούχο και να παρέχουν πληροφορίες ως προς τους όρους και τις προϋποθέσεις χρήσης του έργου ή άλλου προστατευόμενου αντικειμένου, ώστε να διευκολύνεται η διαχείριση των δικαιωμάτων που συνδέονται με το έργο ή το προστατευόμενο αντικείμενο οι δικαιούχοι θα πρέπει να παροτρυνθούν να χρησιμοποιούν ενδείξεις, οι οποίες θα αναφέρουν, εκτός από τις προαναφερόμενες πληροφορίες, μεταξύ άλλων, ότι έχουν δώσει την άδειά τους για την «άνοδο» έργου ή προστατευόμενου υλικού στα δίκτυα.
- (56) Υπάρχει, ωστόσο, κίνδυνος παράνομων δραστηριοτήτων προκειμένου να απαλειφθούν ή να αλλοιωθούν οι πληροφορίες που παρέχονται με ηλεκτρονική μορφή σχετικά με το καθεστώς των δικαιωμάτων που συνδέονται με το έργο ή το υλικό, ή προκειμένου να διανεμηθούν, να εισαχθούν προς διανομή, να μεταδοθούν ραδιοηλεκτρονικά, να παρουσιαστούν στο κοινό ή να τεθούν στη διάθεσή του έργα ή άλλα προστατευόμενα αντικείμενα από τα οποία έχουν εξαλειφθεί οι εν λόγω πληροφορίες άνευ άδειας για να αποφευχθεί η λήψη αποσπασματικών νομοθετικών μέτρων που ενδέχεται να δυσχεράνουν τη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς, χρειάζεται εναρμονισμένη έννομη προστασία έναντι όλων αυτών των δραστηριοτήτων.
- (57) Τα εν λόγω συστήματα ενημέρωσης σχετικά με το καθεστώς των δικαιωμάτων μπορούν επίσης να σχεδιασθούν κατά τρόπο ώστε να επεξεργάζονται δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα σχετικά με τις καταναλωτικές συνήθειες των ιδιωτών όσον αφορά τη χρήση του προστατευόμενου υλικού και να επιτρέπουν την παρατήρηση των συμπεριφορών σε ανοικτή γραμμή κατά τις τεχνικές λειτουργίες των μέτρων αυτών θα πρέπει να τηρούνται οι αρχές περί προστασίας της ιδιωτικής ζωής σύμφωνα με την οδηγία 95/46/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Οκτωβρίου 1995, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών⁽¹⁾.
- (58) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να προβλέπουν αποτελεσματικές κυρώσεις και αποτελεσματικά μέσα έννομης προστασίας έναντι της προσβολής των δικαιωμάτων και υποχρεώσεων που προβλέπονται στην παρούσα οδηγία θα πρέπει να λάβουν όλα τα αναγκαία μέτρα εφαρμογής αυτών των κυρώσεων και μέσων προστασίας οι προβλεπόμενες κυρώσεις θα πρέπει να έχουν αποτελεσματικό, αναλογικό και αποτρεπτικό χαρακτήρα και να περιλαμβάνουν τη δυνατότητα αγωγής

αποζημίωσης ή/και αίτησης ασφαλιστικών μέτρων και, κατά περίπτωση, αίτησης κατάσχεσης του σχετικού υλικού.

- (59) Ιδιαίτερα στο ψηφιακό περιβάλλον, οι υπηρεσίες των διαμεσολαβητών μπορούν να χρησιμοποιούνται όλο και συχνότερα από τρίτους για την προσβολή δικαιωμάτων σε πολλές περιπτώσεις οι διαμεσολαβητές έχουν μεγαλύτερη δυνατότητα να θέσουν τέρμα σ' αυτή την προσβολή επομένως, με την επιφύλαξη οποιωνδήποτε άλλων κυρώσεων και μέσων προστασίας, οι δικαιούχοι θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα αίτησης ασφαλιστικών μέτρων κατά του διαμεσολαβητή ο οποίος διαπράττει για λογαριασμό τρίτου την προσβολή του προστατευόμενου έργου ή άλλου προστατευόμενου αντικειμένου εντός δικτύου η δυνατότητα αυτή θα πρέπει να υφίσταται ακόμα και αν οι πράξεις του διαμεσολαβητή εξαιρούνται βάσει του άρθρου 5 οι όροι και οι λεπτομερείς κανόνες σχετικά με την αίτηση ασφαλιστικών μέτρων θα πρέπει να καθορίζονται από το εθνικό δίκαιο των κρατών μελών.
- (60) Η προστασία που παρέχεται δυνάμει της παρούσας οδηγίας δεν θα πρέπει να θίγει τις εθνικές ή κοινοτικές νομικές διατάξεις σε άλλους τομείς, όπως η βιομηχανική ιδιοκτησία, η προστασία των δεδομένων, η πρόσβαση υπό όρους, η πρόσβαση στα δημόσια έγγραφα, ούτε τον κανόνα της χρονολογικής ακολουθίας της εκμετάλλευσης των μέσων, που ενδέχεται να επηρεάζουν την προστασία του δικαιώματος του δημιουργού ή των συγγενικών δικαιωμάτων.
- (61) Για λόγους συμμόρφωσης προς τις διατάξεις της συνθήκης ΠΟΔΙ για τις ερμηνείες/εκτελέσεις και τις φωνογραφικές εγγραφές, θα πρέπει να τροποποιηθούν οι οδηγίες 92/100/ΕΟΚ και 93/98/ΕΟΚ,

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΟΔΗΓΙΑ:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ I

ΣΤΟΧΟΣ ΚΑΙ ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

Άρθρο 1

Πεδίο εφαρμογής

1. Η παρούσα οδηγία αφορά την νομική προστασία του δικαιώματος του δημιουργού και των συγγενικών δικαιωμάτων στο πλαίσιο της εσωτερικής αγοράς, με ιδιαίτερη έμφαση στην κοινωνία της πληροφορίας.
2. Με εξαίρεση τις περιπτώσεις που προβλέπονται στο άρθρο 11, η παρούσα οδηγία ουδόλως θίγει τις ισχύουσες κοινοτικές διατάξεις σχετικά με:
 - α) την νομική προστασία των προγραμμάτων ηλεκτρονικών υπολογιστών,
 - β) το δικαίωμα εκμίσθωσης, το δικαίωμα δανεισμού και ορισμένα δικαιώματα συγγενικά προς την πνευματική ιδιοκτησία στον τομέα των προϊόντων της διανοίας,
 - γ) το δικαίωμα του δημιουργού και τα συγγενικά δικαιώματα που εφαρμόζονται στις ραδιοηλεκτρονικές μεταδόσεις προγραμμάτων μέσω δορυφόρου και την καλωδιακή αναμετάδοση,
 - δ) τη διάρκεια προστασίας του δικαιώματος της πνευματικής ιδιοκτησίας και ορισμένων συγγενικών δικαιωμάτων,
 - ε) την νομική προστασία των βάσεων δεδομένων.

(1) ΕΕ L 281 της 23.11.1995, σ. 31.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ II

ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΚΑΙ ΕΞΑΙΡΕΣΕΙΣ

Άρθρο 2

Δικαίωμα αναπαραγωγής

Τα κράτη μέλη παρέχουν το αποκλειστικό δικαίωμα να επιτρέπουν ή να απαγορεύουν, την άμεση ή έμμεση, προσωρινή ή μόνιμη αναπαραγωγή με οποιοδήποτε μέσο και μορφή, εν όλω ή εν μέρει:

- α) στους δημιουργούς, όσον αφορά τα έργα τους,
- β) στους καλλιτέχνες ερμηνευτές ή εκτελεστές, όσον αφορά την εγγραφή σε υλικό φορέα των ερμηνειών ή εκτελέσεών τους,
- γ) στους παραγωγούς φωνογραφήματων, όσον αφορά τα φωνογραφήματά τους,
- δ) στους παραγωγούς της πρώτης υλικής ενσωμάτωσης ταινιών σε φορέα, όσον αφορά το πρωτότυπο και τα αντίγραφα των ταινιών τους,
- ε) στους ραδιοτηλεοπτικούς οργανισμούς, όσον αφορά την υλική ενσωμάτωση των εκπομπών τους, που μεταδίδονται ενσωμάτως ή ασυρμάτως, συμπεριλαμβανομένης της καλωδιακής ή δορυφορικής μετάδοσης.

Άρθρο 3

Δικαίωμα παρουσίασης έργων στο κοινό και δικαίωμα διάθεσης άλλων αντικειμένων στο κοινό

1. Τα κράτη μέλη παρέχουν στους δημιουργούς το αποκλειστικό δικαίωμα να επιτρέπουν ή να απαγορεύουν κάθε παρουσίαση στο κοινό των έργων τους, ενσωμάτως ή ασυρμάτως, καθώς και να καθιστούν προσιτά τα έργα τους στο κοινό κατά τρόπο ώστε οποιοσδήποτε να έχει πρόσβαση σε αυτά όπου και όταν επιλέγει ο ίδιος.
2. Τα κράτη μέλη παρέχουν το αποκλειστικό δικαίωμα να επιτρέπουν ή να απαγορεύουν τη διάθεση στο κοινό, ενσωμάτως ή ασυρμάτως, κατά τρόπο ώστε οποιοσδήποτε να έχει πρόσβαση σε αυτά όπου και όταν επιλέγει ο ίδιος:
 - α) στους καλλιτέχνες ερμηνευτές ή εκτελεστές, όσον αφορά την εγγραφή σε υλικό φορέα των ερμηνειών ή εκτελέσεών τους,
 - β) στους παραγωγούς φωνογραφήματων, όσον αφορά τα φωνογραφήματά τους,
 - γ) στους παραγωγούς της πρώτης υλικής ενσωμάτωσης ταινιών, όσον αφορά το πρωτότυπο και τα αντίγραφα των ταινιών τους,
 - δ) στους ραδιοτηλεοπτικούς οργανισμούς, όσον αφορά την υλική ενσωμάτωση των εκπομπών τους, που μεταδίδονται ενσωμάτως ή ασυρμάτως, συμπεριλαμβανομένης της καλωδιακής ή δορυφορικής αναμετάδοσης.
3. Τα δικαιώματα που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 2 δεν αναλώνονται με οιαδήποτε πράξη παρουσίασης ή διάθεσης στο κοινό, με την έννοια του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 4

Δικαίωμα διανομής

1. Τα κράτη μέλη παρέχουν στους δημιουργούς, όσον αφορά το πρωτότυπο ή αντίγραφο των έργων τους, το αποκλειστικό δικαίωμα να επιτρέπουν ή να απαγορεύουν τη διανομή τους στο κοινό με οποιαδήποτε μορφή μέσω πώλησης ή άλλως.

2. Το δικαίωμα διανομής του πρωτοτύπου ή των αντιγράφων ενός έργου εντός της Κοινότητας αναλώνεται μόνο εάν η πρώτη πώληση ή η κατ' άλλον τρόπο πρώτη μεταβίβαση της κυριότητας του έργου αυτού εντός της Κοινότητας πραγματοποιείται από το δικαιούχο ή με τη συγκατάθεσή του.

Άρθρο 5

Εξαιρέσεις και περιορισμοί

1. Οι αναφερόμενες στο άρθρο 2 προσωρινές πράξεις αναπαραγωγής, οι οποίες είναι μεταβατικές ή παρεπόμενες και οι οποίες αποτελούν αναπόσπαστο και ουσιώδες τμήμα μιας τεχνολογικής μεθόδου, έχουν δε ως αποκλειστικό σκοπό να επιτρέψουν:
 - α) την εντός δικτύου μετάδοση μεταξύ τρίτων μέσω διαμεσολαβητή, ή
 - β) τη νόμιμη χρήση ενός έργου ή άλλου προστατευμένου αντικειμένου και οι οποίες δεν έχουν καμία ανεξάρτητη οικονομική σημασία, εξαιρούνται από το δικαίωμα αναπαραγωγής που προβλέπεται στο άρθρο 2.
2. Τα κράτη μέλη μπορούν να προβλέπουν εξαιρέσεις ή περιορισμούς από το δικαίωμα αναπαραγωγής που προβλέπεται στο άρθρο 2 στις ακόλουθες περιπτώσεις:
 - α) αναπαραγωγή σε χαρτί ή ανάλογο υλικό φορέα, με τη χρήση οποιοδήποτε είδους φωτογραφικής τεχνικής ή με οποιαδήποτε άλλη μέθοδο που επιφέρει παρόμοια αποτελέσματα, εκτός από τις παρτιτούρες, υπό τον όρο ότι οι δικαιούχοι λαμβάνουν δίκαιη αποζημίωση,
 - β) αναπαραγωγές σε οποιοδήποτε μέσο που πραγματοποιούνται από φυσικό πρόσωπο για ιδιωτική χρήση και για μη άμεσους ή έμμεσους εμπορικούς σκοπούς, υπό τον όρο ότι οι δικαιούχοι λαμβάνουν δίκαιη αποζημίωση που συνεκτιμά την εφαρμογή ή όχι των τεχνολογικών μέτρων του άρθρου 6 στο συγκεκριμένο έργο ή άλλο υλικό,
 - γ) ειδικές πράξεις αναπαραγωγής που πραγματοποιούνται από προσώπους στο κοινό βιβλιοθήκες, εκπαιδευτικά ιδρύματα ή μουσεία, ή από αρχεία που δεν αποσκοπούν, άμεσα ή έμμεσα, σε κανένα οικονομικό ή εμπορικό όφελος,
 - δ) εφήμερες εγγραφές έργων που πραγματοποιούνται δι' ιδίων μέσων από ραδιοτηλεοπτικούς οργανισμούς για τις δικές τους εκπομπές η διατήρηση αυτών των εγγραφών σε επίσημα αρχεία μπορεί να επιτρέπεται λόγω του εξαιρετικού τους ιστορικού ενδιαφέροντος,
 - ε) αναπαραγωγές εκπομπών εκ μέρους μη κερδοσκοπικών κοινωνικών ιδρυμάτων, όπως τα νοσοκομεία ή οι φυλακές, υπό τον όρο ότι οι δικαιούχοι λαμβάνουν δίκαιη αποζημίωση.
3. Τα κράτη μέλη μπορούν να προβλέπουν εξαιρέσεις ή περιορισμούς στα δικαιώματα που αναφέρονται στα άρθρα 2 και 3, στις ακόλουθες περιπτώσεις:
 - α) χρήση χάριν μόνο παραδείγματος κατά τη διδασκαλία ή την επιστημονική έρευνα, εφόσον αναφέρεται η πηγή, συμπεριλαμβανομένου του ονόματος του δημιουργού, εκτός εάν διαπιστωθεί ότι αυτό είναι αδύνατο και εφόσον δικαιολογείται από τον επιδιωκόμενο μη εμπορικό σκοπό,
 - β) χρήσεις προς όφελος προσώπων με ειδικές ανάγκες, οι οποίες συνδέονται άμεσα με την αναπηρία και δεν έχουν εμπορικό χαρακτήρα, στο βαθμό που απαιτείται λόγω της συγκεκριμένης αναπηρίας,

- γ) αναπαραγωγή δια του τύπου, παρουσίαση στο κοινό ή διάθεση δημοσιευμένων άρθρων για οικονομικά, πολιτικά ή θρησκευτικά θέματα επικαιρότητας ή ραδιοηλεκτρονικών μεταδιδόμενων έργων ή άλλων αντικειμένων του ίδιου τύπου, όταν η χρήση αυτή δεν απαγορεύεται ρητά και εφόσον αναφέρεται η πηγή, συμπεριλαμβανομένου του ονόματος του δημιουργού, ή χρήση έργων ή άλλων αντικειμένων κατά την παρουσίαση της επικαιρότητας, στο βαθμό που δικαιολογείται από τον ενημερωτικό σκοπό και εφόσον αναφέρεται η πηγή, συμπεριλαμβανομένου του ονόματος του δημιουργού, εκτός εάν διαπιστωθεί ότι αυτό είναι αδύνατο,
- δ) παράθεση αποσπασμάτων με σκοπό την άσκηση κριτικής ή βιβλιοπαρουσίασης, υπό τον όρο ότι αφορούν έργο ή άλλα αντικείμενα τα οποία έχουν ήδη καταστεί νομίμως προστά στο κοινό, ότι αναφέρεται η πηγή, συμπεριλαμβανομένου του ονόματος του δημιουργού, εκτός εάν διαπιστωθεί ότι αυτό είναι αδύνατο και ότι η παράθεση αυτή είναι σύμφωνη με τα χρηστά ήθη και η έκτασή της δικαιολογείται ως εκ του σκοπού της,
- ε) χρήση για λόγους δημόσιας ασφάλειας ή για να διασφαλιστεί η ορθή διεξαγωγή ή η κατάλληλη κάλυψη διοικητικών, κοινοβουλευτικών ή δικαστικών διαδικασιών,
- στ) χρήση πολιτικών ομιλιών καθώς και αποσπασμάτων από δημόσιες ομιλίες ή παρόμοια έργα ή προστατευόμενα αντικείμενα, όταν δικαιολογείται από τον ενημερωτικό σκοπό και εφόσον αναφέρεται η πηγή, συμπεριλαμβανομένου του ονόματος του δημιουργού, εκτός εάν διαπιστωθεί ότι αυτό είναι αδύνατο,
- ζ) χρήση κατά τη διάρκεια θρησκευτικών τελετών ή επίσημων τελετών που διοργανώνονται από δημόσια αρχή,
- η) χρήση έργων, όπως αρχιτεκτονικών έργων ή γλυπτών, ευρισκομένων μονίμως σε δημόσιους χώρους,
- θ) περιστασιακή ενσωμάτωση ενός έργου ή άλλου προστατευόμενου αντικειμένου σε χρησιμοποιούμενο υλικό,
- ι) χρήση με σκοπό τη διαφήμιση μιας δημόσιας έκθεσης ή πώλησης καλλιτεχνικών έργων, στο βαθμό που απαιτείται για την προώθηση της εκδήλωσης, αποκλεισμένης κάθε άλλης εμπορικής χρήσης,
- ια) χρήση για γελοιογραφία, παρωδία ή μίμηση,
- ιβ) χρήση συνδεδεμένη με επίδειξη ή επισκευή εξοπλισμού,
- ιγ) χρήση έργου τέχνης με μορφή κτηρίου ή απλού ή αρχιτεκτονικού σχεδίου κτηρίου για το σκοπό της ανοικοδόμησής του εν λόγω κτηρίου,
- ιδ) χρήση με παρουσίαση ή διάθεση, με σκοπό την έρευνα ή την ιδιωτική μελέτη, σε μέλη του κοινού μέσω εξειδικευμένων τερματικών στους χώρους των ιδρυμάτων που αναφέρονται στην παράγραφο 2 στοιχείο γ), έργων και άλλου προστατευόμενου αντικειμένου που δεν υπόκεινται σε όρους αγοράς ή αδείας, και τα οποία περιέχονται στις συλλογές τους,
- ιε) χρήση σε ορισμένες άλλες περιπτώσεις ήσσονος σημασίας ήδη εξαιρούμενες ή περιοριζόμενες δυνάμει της εθνικής νομοθεσίας, εφόσον αφορούν χρήσεις αποκλειστικά αναλογικές και δεν θίγουν την ελεύθερη κυκλοφορία εμπορευμάτων και υπηρεσιών στην Κοινότητα, με την επιφύλαξη των λοιπών εξαιρέσεων και περιορισμών που προβλέπονται στο παρόν άρθρο.

4. Όταν τα κράτη μέλη μπορούν να προβλέπουν εξαίρεση ή περιορισμό από το δικαίωμα αναπαραγωγής δυνάμει των παραγράφων 2 ή 3, μπορούν επίσης να προβλέπουν εξαίρεση ή περιορι-

σμό από το δικαίωμα διανομής που αναφέρεται στο άρθρο 4, στο βαθμό που δικαιολογείται από το σκοπό της επιτρεπόμενης πράξης αναπαραγωγής.

5. Οι εξαιρέσεις και οι περιορισμοί που αναφέρονται στις παραγράφους 1, 2, 3 και 4, εφαρμόζονται μόνο σε ορισμένες ειδικές περιπτώσεις οι οποίες δεν αντίκεινται στην κανονική εκμετάλλευση του έργου ή άλλου προστατευόμενου αντικειμένου και δεν θίγουν αδικαιολογήτως τα έννομα συμφέροντα του δικαιούχου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ III

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΩΝ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΩΝ ΜΕΤΡΩΝ ΚΑΙ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΓΙΑ ΤΟ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΤΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

Άρθρο 6

Υποχρεώσεις για τα τεχνολογικά μέτρα

1. Τα κράτη μέλη παρέχουν την κατάλληλη έννομη προστασία κατά της εξουδετέρωσης κάθε αποτελεσματικού τεχνολογικού μέτρου την οποία πραγματοποιεί κάποιος εν γνώσει του ή έχοντας βάσιμους λόγους που του επιτρέπουν να γνωρίζει ότι επιδιώκει αυτό το σκοπό.

2. Τα κράτη μέλη προβλέπουν την κατάλληλη έννομη προστασία κατά της κατασκευής, εισαγωγής, διανομής, πώλησης, εκμίσθωσης, διαφήμισης για πώληση ή εκμίσθωση, ή κατοχής για εμπορικούς σκοπούς, συσκευών, προϊόντων, συστατικών στοιχείων ή παροχής υπηρεσιών οι οποίες:

- αποτελούν αντικείμενο προώθησης, διαφήμισης ή εμπορίας, με σκοπό την εξουδετέρωση της προστασίας, ή
- πέρα από την εξουδετέρωση της προστασίας, έχουν εμπορικό σκοπό ή χρήση περιορισμένης σημασίας, ή
- έχουν πρωτίστως σχεδιασθεί, παραχθεί, προσαρμοσθεί ή πραγματοποιηθεί για να επιτρέψουν ή να διευκολύνουν την εξουδετέρωση της προστασίας,

οιωνδήποτε αποτελεσματικών τεχνολογικών μέτρων.

3. Για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας, ως «τεχνολογικά μέτρα» νοείται κάθε τεχνολογία, μηχανισμός ή συστατικό στοιχείο που, με τον συνήθη τρόπο λειτουργίας του, αποσκοπεί στο να εμποδίσει ή να περιορίσει πράξεις, σε σχέση με έργα ή άλλα προστατευόμενα αντικείμενα, μη επιτραπείσες από τον δικαιούχο οποιουδήποτε δικαιώματος πνευματικής ιδιοκτησίας ή συγγενικού δικαιώματος, όπως ορίζεται από το νόμο ή το δικαίωμα ειδικής φύσεως που προβλέπεται στο κεφάλαιο III της οδηγίας 96/9/ΕΚ. Τα τεχνολογικά μέτρα θεωρούνται «αποτελεσματικά» όταν η χρήση του προστατευόμενου έργου ή άλλου προστατευόμενου αντικειμένου ελέγχεται από τους δικαιούχους μέσω της εφαρμογής διαδικασίας ελέγχου της πρόσβασης ή προστασίας, όπως κρυπτογράφησης, διατάραξης της μετάδοσης ή άλλης μετατροπής του έργου ή άλλου προστατευόμενου αντικειμένου, ή προστατευτικού μηχανισμού ελέγχου της αντιγραφής, ο οποίος επιτυγχάνει το στόχο της προστασίας.

4. Παρά την έννομη προστασία που προβλέπεται στην παράγραφο 1, εάν οι δικαιούχοι δεν λάβουν εκούσια μέτρα, συμπεριλαμβανομένων συμφωνιών μεταξύ δικαιούχων και τρίτων, τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα προκειμένου να διασφαλίζουν ότι οι δικαιούχοι θα παρέχουν στον επωφελούμενο εξαίρεσης ή περιορισμού προβλεπόμενων από το εθνικό δικαίο σύμφωνα με

το άρθρο 5 παράγραφος 2 στοιχεία α), γ), δ) και ε), και παράγραφος 3 στοιχεία α), β) ή ε) τα μέσα προκειμένου να επωφεληθεί από την εν λόγω εξαίρεση ή περιορισμό στον αναγκαίο βαθμό, και εφόσον έχει εκ του νόμου πρόσβαση στο προστατευόμενο έργο ή αντικείμενο.

Ένα κράτος μέλος δύναται επίσης να λαμβάνει τέτοια μέτρα και έναντι επωφελομένου εξαίρεσης ή περιορισμού προβλεπόμενων σύμφωνα με το άρθρο 5 παράγραφος 2 στοιχείο β), εκτός εάν η αναπαραγωγή για ιδιωτική χρήση έχει ήδη καταστεί δυνατή από τους δικαιούχους στο βαθμό που απαιτείται για να επωφεληθεί από την εξαίρεση ή περιορισμό και σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 5 παράγραφος 2 στοιχείο β) και άρθρο 5 παράγραφος 5, χωρίς όμως ο δικαιούχος να εμποδίζεται στη λήψη καταλλήλων μέτρων για τον αριθμό των αναπαραγωγών, σύμφωνα με τις διατάξεις αυτές.

Τα τεχνολογικά μέτρα που εφαρμόζονται εκούσια από τους δικαιούχους, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που υλοποιούνται κατ'εφαρμογή εκουσιών συμφωνιών, και τα τεχνολογικά μέτρα που υλοποιούνται κατ'εφαρμογή των μέτρων που λαμβάνουν τα κράτη μέλη, τυγχάνουν της έννομης προστασίας που προβλέπεται στην παράγραφο 1.

Οι διατάξεις του πρώτου και του δευτέρου εδαφίου δεν εφαρμόζονται σε έργα ή άλλο προστατευόμενο αντικείμενο που διατίθενται στο κοινό βάσει όρων συμφωνηθέντων συμβατικώς κατά τρόπο ώστε το κοινό να έχει πρόσβαση σε αυτά όπου και όταν θέλει.

Όταν το παρόν άρθρο εφαρμόζεται στο πλαίσιο των οδηγιών 92/100/ΕΟΚ και 96/9/ΕΚ, η παρούσα παράγραφος εφαρμόζεται ηρουμένων των αναλογιών.

Άρθρο 7

Υποχρεώσεις σχετικά με τις πληροφορίες για το καθεστώς των δικαιωμάτων

1. Τα κράτη μέλη παρέχουν την κατάλληλη έννομη προστασία έναντι κάθε προσώπου που εν γνώσει του προβαίνει άνευ αδειας σε οποιαδήποτε από τις ακόλουθες ενέργειες:

- αφαίρεση ή αλλοίωση οποιασδήποτε πληροφορίας με ηλεκτρονική μορφή σχετικά με το καθεστώς των δικαιωμάτων,
- διανομή, εισαγωγή προς διανομή, ραδιοηλεκτρονική μετάδοση, παρουσίαση στο κοινό ή διάθεση στο κοινό έργων ή άλλου αντικειμένου προστατευόμενων δυνάμει της παρούσας οδηγίας ή του κεφαλαίου III της οδηγίας 96/9/ΕΚ, από το οποίο έχουν αφαιρεθεί ή αλλοιωθεί άνευ αδειας οι πληροφορίες ηλεκτρονικής μορφής σχετικά με το καθεστώς των δικαιωμάτων,

αν το πρόσωπο αυτό γνωρίζει ή έχει βάσιμο λόγο να γνωρίζει ότι με την ενέργεια αυτή προτρέπει, επιτρέπει, διευκολύνει ή συγκαλύπτει την παραβίαση δικαιώματος του δημιουργού ή άλλων συγγενικών δικαιωμάτων, όπως προβλέπονται από τη νομοθεσία, ή του δικαιώματος ειδικής φύσεως που προβλέπεται στο κεφάλαιο III της οδηγίας 96/9/ΕΚ.

2. Για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας, ως «πληροφορία για το καθεστώς των δικαιωμάτων» νοείται κάθε παρεχόμενη από το δικαιούχο πληροφορία η οποία επιτρέπει την αναγνώριση του έργου ή άλλου προστατευόμενου αντικειμένου που αναφέρεται στην παρούσα οδηγία ή καλύπτεται από το δικαίωμα ειδικής φύσεως που προβλέπεται στο κεφάλαιο III της οδηγίας 96/9/ΕΚ, του δημιουργού ή οποιουδήποτε άλλου δικαιούχου, ή πληροφορίες σχετικές με τους όρους και τις προϋποθέσεις χρήσης του

έργου ή άλλου προστατευόμενου αντικειμένου, καθώς και κάθε αριθμός ή κωδικός που αντιπροσωπεύει τις πληροφορίες αυτές.

Το πρώτο εδάφιο εφαρμόζεται εφόσον οποιαδήποτε από τις πληροφορίες αυτές συνοδεύει αντιγραφή ή εμφανίζεται σε συνδυασμό με την παρουσίαση στο κοινό ενός έργου ή άλλου προστατευόμενου υλικού που αναφέρεται στην παρούσα οδηγία ή καλύπτεται από το δικαίωμα ειδικής φύσεως που προβλέπεται στο κεφάλαιο III της οδηγίας 96/9/ΕΚ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ IV

ΚΟΙΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 8

Κυρώσεις και μέσα έννομης προστασίας

1. Τα κράτη μέλη προβλέπουν κατάλληλες κυρώσεις και μέσα έννομης προστασίας έναντι της προσβολής των δικαιωμάτων και υποχρεώσεων που αναφέρονται στην παρούσα οδηγία και λαμβάνουν όλα τα αναγκαία μέτρα για την εξασφάλιση της εφαρμογής τους. Οι κυρώσεις είναι αποτελεσματικές, ανάλογες και αποτρεπτικές.

2. Κάθε κράτος μέλος μεριμνά ώστε οι δικαιούχοι των οποίων τα συμφέροντα θίγονται από προσβολές τελεσθείσες στο έδαφός του να μπορούν να ασκούν αγωγή αποζημίωσης ή/και να ζητούν τη λήψη ασφαλιστικών μέτρων και, κατά περίπτωση, την κατάσχεση του σχετικού υλικού καθώς και των συσκευών, προϊόντων ή συστατικών στοιχείων που αναφέρονται στο άρθρο 6 παράγραφος 2.

3. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε οι δικαιούχοι να μπορούν να ζητούν τη λήψη ασφαλιστικών μέτρων κατά των διαμεσολαβητών οι υπηρεσίες των οποίων χρησιμοποιούνται από τρίτο για την προσβολή δικαιώματος του δημιουργού ή συγγενικού δικαιώματος.

Άρθρο 9

Εφαρμογή άλλων νομικών διατάξεων

Η παρούσα οδηγία δεν θίγει τις διατάξεις που αφορούν ειδικότερα τα δικαιώματα ευρεσιτεχνίας, τα σήματα, τα σχέδια και υποδείγματα, τα πρότυπα χρήσεων, τις τοπογραφίες προϊόντων ημιαγωγών, τα τυπογραφικά στοιχεία, την πρόσβαση υπό όρους, την πρόσβαση σε καλωδιακές ραδιοηλεκτρονικές υπηρεσίες, την προστασία των εθνικών θησαυρών, τις νομικές προϋποθέσεις κατάθεσης, το δικαίωμα των συμπράξεων και του αθέμιτου ανταγωνισμού, το εμπορικό απόρρητο, την ασφάλεια, την εμπιστευτικότητα, την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και το σεβασμό της προσωπικής ζωής, την πρόσβαση σε δημόσια έγγραφα και το ενοχικό δικαίωμα.

Άρθρο 10

Διαχρονική εφαρμογή

1. Οι διατάξεις της παρούσας οδηγίας εφαρμόζονται σε όλα τα έργα και τα λοιπά προστατευόμενα αντικείμενα που αναφέρονται σε αυτήν και τα οποία στις 22 Δεκεμβρίου 2002, προστατεύονται από τη νομοθεσία των κρατών μελών για την πνευματική ιδιοκτησία και τα συγγενικά δικαιώματα ή πληρούν τα κριτήρια προστασίας κατ'εφαρμογή της παρούσας οδηγίας ή των διατάξεων που αναφέρονται στο άρθρο 1 παράγραφος 2.

2. Η εφαρμογή της παρούσας οδηγίας δεν θίγει τις πράξεις που έχουν συναφθεί και τα δικαιώματα που έχουν αποκτηθεί πριν από τις 22 Δεκεμβρίου 2002.

Άρθρο 11

Τεχνικές προσαρμογές

1. Η οδηγία 92/100/ΕΟΚ τροποποιείται ως ακολούθως:

α) Το άρθρο 7 καταργείται.

β) Το άρθρο 10 παράγραφος 3 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«3. Οι περιορισμοί εφαρμόζονται μόνον σε ειδικές περιπτώσεις που δεν αντίκεινται στην κανονική εκμετάλλευση των προστατευμένων αντικειμένων και δεν θίγουν αδικαιολογήτως τα νόμιμα συμφέροντα του δικαιούχου.»

2. Το άρθρο 3 παράγραφος 2 της οδηγίας 93/98/ΕΟΚ, αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«2. Τα δικαιώματα των παραγωγών φωνογραφημάτων λήγουν πενήντα έτη μετά την πραγματοποίηση της υλικής ενσωμάτωσής. Ωστόσο, εάν το φωνογράφημα έχει δημοσιευθεί νομίμως στη διάρκεια της περιόδου αυτής, τα δικαιώματα λήγουν πενήντα έτη από την ημερομηνία της πρώτης νόμιμης δημοσίευσης. Εάν δεν έχει πραγματοποιηθεί νόμιμη δημοσίευση κατά την περίοδο που μνημονεύεται στην πρώτη πρόταση και εάν το φωνογράφημα έχει παρουσιαστεί νομίμως στο κοινό κατά την περίοδο αυτή, τα δικαιώματα λήγουν πενήντα έτη από την ημερομηνία της πρώτης νόμιμης παρουσίασης στο κοινό.

Ωστόσο, αν, λόγω εκπνοής της διάρκειας προστασίας η οποία παρέχεται βάσει της παρούσας παραγράφου, στη διατύπωση της πριν τροποποιηθεί από την οδηγία 2001/29/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 22ας Μαΐου 2001, για την εναρμόνιση ορισμένων πτυχών της πνευματικής ιδιοκτησίας και των συγγενών δικαιωμάτων στην κοινωνία της πληροφορίας (*), τα δικαιώματα των παραγωγών φωνογραφημάτων δεν προστατεύονται πλέον από τις 22 Δεκεμβρίου 2002, η παρούσα παράγραφος δεν συνεπάγεται την εκ νέου έναρξη προστασίας τους.

(*) ΕΕ L 167 της 22.6.2001, σ. 10.»

Άρθρο 12

Τελικές διατάξεις

1. Το αργότερο στις 22 Δεκεμβρίου 2004, και εν συνεχεία κάθε τρία χρόνια, η Επιτροπή υποβάλλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή έκθεση σχετικά με την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας, στην οποία, μεταξύ άλλων, εξετάζει ιδιαίτερα, βάσει συγκεκριμένων πληροφοριών που υποβάλλουν τα κράτη μέλη, την εφαρμογή των άρθρων 5, 6 και 8, ανάλογα με την εξέλιξη της ψηφιακής αγοράς. Στην περίπτωση του άρθρου 6, εξετάζει ιδίως αν το άρθρο αυτό παρέχει επαρκή προστασία και αν νόμιμες πράξεις θίγονται από τη χρήση αποτελεσματικών τεχνολογικών μέτρων. Εφόσον είναι αναγκαίο, κυρίως για την εξασφάλιση της λειτουργίας της εσωτερικής αγοράς σύμφωνα με το άρθρο 14 της συνθήκης, προτείνει τροποποιήσεις της παρούσας οδηγίας.

2. Η προστασία των συγγενικών δικαιωμάτων δυνάμει της παρούσας οδηγίας ουδόλως θίγει την προστασία του δικαιώματος του δημιουργού.

3. Δημιουργείται επιτροπή επαφών, αποτελούμενη από εκπροσώπους των αρμοδίων αρχών των κρατών μελών. Πρόεδρος της επιτροπής τοποθετείται εκπρόσωπος της Επιτροπής και οι συνεδριάσεις πραγματοποιούνται είτε με πρωτοβουλία του προέδρου είτε αιτήσεως της αντιπροσωπίας ενός κράτους μέλους.

4. Τα καθήκοντα της επιτροπής είναι:

α) να εξετάζει τον αντίκτυπο της παρούσας οδηγίας στη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς και να επισημαίνει τις δυσκολίες που τυχόν θα ανακύψουν,

β) να διοργανώνει διαβουλεύσεις για όλα τα ζητήματα εφαρμογής της οδηγίας,

γ) να διευκολύνει την ανταλλαγή πληροφοριών σχετικά με τις συναφείς εξελίξεις της νομοθεσίας και της νομολογίας και τις εξελίξεις στον οικονομικό, κοινωνικό, πολιτιστικό και τεχνολογικό τομέα,

δ) να λειτουργεί ως χώρος αξιολόγησης της ψηφιακής αγοράς έργων και άλλων αντικειμένων, συμπεριλαμβανομένης της ιδιωτικής αντιγραφής και της χρήσης τεχνολογικών μέτρων.

Άρθρο 13

Εφαρμογή

1. Τα κράτη μέλη θέτουν σε ισχύ τις αναγκαίες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις για να συμμορφωθούν με την παρούσα οδηγία το αργότερο στις 22 Δεκεμβρίου 2002 και ενημερώνουν αμέσως την Επιτροπή σχετικά.

Όταν τα κράτη μέλη θεσπίζουν τις εν λόγω διατάξεις, οι τελευταίες περιέχουν παραπομπή στην παρούσα οδηγία ή συνοδεύονται από παρόμοια παραπομπή κατά την επίσημη δημοσίευσή τους. Ο τρόπος της παραπομπής καθορίζεται από τα κράτη μέλη.

2. Τα κράτη μέλη ανακοινώνουν στην Επιτροπή το κείμενο των διατάξεων εσωτερικού δικαίου τις οποίες θεσπίζουν στον τομέα που διέπεται από την παρούσα οδηγία.

Άρθρο 14

Έναρξη ισχύος

Η παρούσα οδηγία αρχίζει να ισχύει από την ημέρα της δημοσίευσής της στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων*.

Άρθρο 15

Αποδέκτες

Η παρούσα οδηγία απευθύνεται στα κράτη μέλη.

Βρυξέλλες, 22 Μαΐου 2001.

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο

Η Πρόεδρος

N. FONTAINE

Για το Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος

M. WINBERG